

RAPPORT FRA KONFERENCE FOR KRISTNE OG MUSLIMSKE LEDERE I DANMARK 2015

7. NOVEMBER 2015
IMAM ALI MOSKE, KØBENHAVN

**RAPPORT FRA KONFERENCE FOR
KRISTNE OG MUSLIMSKES LEDERE
I DANMARK 2015**

7. NOVEMBER 2015

RAPPORT FRA KONFERENCE FOR KRISTNE OG MUSLIMSKE LEDERE I DANMARK 2015

Unges identitetsdannelse - medborgerskab og
modborgerskab

7. november 2015

INDHOLD

Forord	5
Deltagerliste	7
Program for konferencen	9
Velkomst og åbning af konferencen	
V. imam Sayed M.M. Khademi	10
V. biskop Peter Skov-Jakobsen	14
V. formandsskabet for KMS	16
Unge identitetsdannelse i relation til religion og samfund	17
Paneldebat	21
Radikalisering af unge - medborgerskab og modborgerskab	24
Debat med Aydin Soei	28
Debat	30
Orientering om MA-uddannelse i islamisk teologi og praksis	31
Opsamling på konferencen	
V. biskop Steen Skovsgaard	33
V. Nadja Naciye Elgin	34
Læsning af Biblen	35
Recitation af Koranen	36
KMS-styregruppen 2015 og 2016	37
Basis for Kristent-Muslimsk Samtaleforum	38

FORORD

AF KÅRE SCHELDE CHRISTENSEN

Generalsekretær i Folkekirke & Religionsmøde

Lørdag den 7. november 2015 mødtes 60 kristne og muslimske ledere til konference i den nye Imam Ali Moske på Vibevej i København. Gæsterne kigger sig nysgerrigt omkring i den nyindviede moske, imens moskeens værter stolt tager imod. Og biskop Peter Skov-Jakobsen kvitterer i sin åbningstale med ordene: "Hjertelig tillykke med den nye moske for Shia-muslimer her i København. Det glæder mig oprigtigt, at I har fået et smukt hus at have hjemme i. Det glæder mig, at I nu også kan vise omverdenen en vigtig del af jeres tradition."

Denne lørdag er det 10. gang Kristent-Muslimsk Samtaleforum siden 2006 afholder konference for kristne og muslimske ledere i Danmark. Dagens samtaler tager udgangspunkt i temaet: Unges identitetsdannelse – medborgerskab og modborgerskab. Hermed er fokus sat på et af tidens store og mest debatterede samfundsproblemer; nemlig radikalisering og ekstremisme blandt unge. Men hvorfor skal religiøse ledere beskæftige sig med sådan et emne?

En netop udgivet undersøgelse fra Trygfonden om "Modstandskraft mod radikalisering og voldelig ekstremisme" giver et bud på det spørgsmål. Undersøgelsen konkluderer, at de væsentligste aktører i forhold til at modvirke radikaliseringsprocesser er familie, venner, mentorer og ja; religiøse fællesskaber. I løbet af dagen bliver et af omdrejningspunkterne for samtalen, at der fra muslimsk side fremsættes et ønske om en form for organiseret muslimsk konfirmationsundervisning, hvor forbilledet er folkekirkens tilbud om konfirmationsundervisning i 7. eller 8. klasse. Formålet er, som formanden for Muslimernes Fællesråd Sami Kücükakin udtrykker det, at modvirke en generation af "Youtube-muslimer". Eller med andre ord, at der er behov for dannelse og oplysning blandt unge danske muslimer, så de får redskaber til at afvise voldelige tolkninger af islam. Siden konferencen er dette forslag blevet taget op i en artikel "Muslimsk 'konfirmationsundervisning' skal forebygge radikalisering" på dr.dk. Samtidig har Muslimernes Fællesråd meldt ud, at de ønsker at etablere et pilotprojekt med muslimsk konfirmationsundervisning, hvor der skal fokuseres på en moderat fortolkning af islam. I nærværende rapport giver vi et indblik i samtlige oplæg og samtaler, der blev ført i løbet af konferencen, hvor omdrejningspunktet hele dagen var: Unges identitetsdannelse – medborgerskab og modborgerskab.

Konferencen blev planlagt og gennemført af en styregruppe for Kristent-Muslimsk Samtaleforum, som blev nedsat på sidste års konference. Se sammensætning af styregruppen på side 37. Der skal lyde en stor tak til Imam Ali Moskeen for at være vært for konferencen.

Ligeledes skal der lyde en stor tak til organisationer og stifter, der har ydet økonomisk støtte og dermed gjort afholdelse af konferencen og arbejdet i Kristent-Muslimsk Samtaleforum 2015 mulig. Tak til Mission Afrika, Grundtvigsk Forum, Den katolske Kirke i Danmark, Dansk Muslimske Union, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Dialogforum og følgende stifter i folkekirken: Viborg, Helsingør, København, Haderslev, Århus, Ribe, Lolland-Falster og Fyen. Folkekirke og Religionsmøde varetager sekretariatsarbejdet for Kristent-Muslimsk Samtaleforum.

God læselyst!

Frederiksberg, marts 2016

Kåre Schelde Christensen

DELTAGERLISTE

KRISTNE DELTAGERE

Peter Skov-Jakobsen	Københavns Stift, biskop
Marianne Christiansen	Haderslev Stift, biskop
Steen Skovsgaard	Lolland-Falsters Stift, biskop
Czeslaw Kozon	Den Katolske Kirke i Danmark, biskop
Birte Jacobsen	Fyens Stiftsråd, sognepræst
Susan Rasmussen	Lolland-Falster Stiftsråd, stiftsrådsmedlem
Michael Rønne Rasmussen	Roskilde Stiftsråd, sognepræst
Anni Bøge Jørgensen	Roskilde Stiftsråd, skolekonsulent
Mia Rahr Jacobsen	Københavns Stiftsråd, gade- og ungdomspræst
Jens Christian Bach Iversen	Præsteforeningen, sognepræst
Annette B. Bennedsgaard	Folkekirke og Religionsmøde, formand
Karin Vestergaard	Folkekirke og Religionsmøde, bestyrelsesmedlem, sognepræst
Michael Krogstrup Nissen	Folkekirke og Religionsmøde, formand for KMS-styregruppen, sognepræst
Jørgen Degn Bjerrum	Folkekirke og Religionsmøde, sognepræst og medlem af KMS-styregruppen
Dorte Hedegaard	Folkekirke og Religionsmøde, studenterpræst og medlem af KMS-styregruppen
Anne Mie Skak Johansson	Formand for Mission Afrika, sognepræst
Thyra Smidt	Mødestedet Vesterbro, daglig leder
Krista Rosenlund Bellows	Indre Missions Tværkulturelle Arbejde, leder
Daniel Ettrup Larsen	Folkekirkens Tværkulturelle Center, Ribe Stift, stiftspræst
Ellen Margrethe Gylling	Mødested Amager, leder
Marianne Hougaard Larsen	Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde, Odense, leder og præst for engelsktalende
Kurt Christensen	Menighedsfakultetet, professor
Rebekka Steinvig	Jerusalemskirken i KBH, Metodistkirken
Anders Gadegaard	Danske Kirkers Råd, formand, domprovst
Anna Stefanie Thür	Danske Kirkers Råd, Den katolske Kirke i Danmark, medlem af KMS-styregruppen
Michael Tangstad	Frikirkeforum v. Danske Kirkers Råd, præst
Jørgen Thaarup	Frikirkeforum v. Danske Kirkers Råd, medlem af KMS-styregruppen
Erling Tiedemann	Den katolske Kirke i Danmark, Danske Kirkers Råd
Thea Bjørklund Larsen	Samtaleforum Unge og Kirke, Lolland Falster/KFUM og KFUK
Morten Hougaard Sørensen	Samtaleforum Unge og Kirke/KFUM og KFUK, kristendoms konsulent
Maria Boll Kiørboe	Samtaleforum Unge og Kirke/Brorsons Kirke, kommunikationsmedarbejder og dialogkoordinator
Johanne Langdal Kristiansen	Samtaleforum Unge og Kirke/Brorsons Kirke, cand. teol. og præstestudent
Anders Palstrøm	Danmission Unge, teologistuderende

MUSLIMSKE DELTAGERE

Sayed M. M. Khademi	Imam Ali Islamisk Center, imam og formand
Sami Küçükakin	Muslimernes Fællesråd, formand
Abdurrazak Sarikaya	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, medlem af KMS-styregruppen
Dr. Abdullah Simsek	København Universitet, lektor
İsmail Yalcın	Ikast-Brande Kommune, byrådsmedlem
Sedat Aydinli	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse
Recep Avsever	Ikast Moske, formand
Cömert Küçükakin	Dialog Forum, skoleleder, næstformand i KMS-styregruppen
Abdul Wahid Pedersen	Danish Muslim Aid, imam
Naveed Baig	Etnisk Ressourceteam, imam
Mohamed Attia	Dansk Muslims Union, bestyrelsesmedlem
Henrik Abdulhamid Sørensen	Dansk Muslims Union, skoleleder, medlem af KMS-styregruppen
Osama Salameh	Dansk Islamisk Råd
Haleema Uppal	Minhaj ul Quran (Minhaj Ungdom)
Dr. Sayed Hossain Sajed	Imam Ali Islamisk Center
Katja Machon Madsen	Imam Ali Islamisk Center, medlem af KMS-styregruppen
Dr. Abdul Hassan Judy Hassan	Imam Ali Islamisk Center
Mona Al Kareem	Dansk Muslims Forening
Amier Al Amier	Dansk Muslims Forening
Syed Mureed Hussain Naqvi	Imam Ali Islamisk Center/Madina Tul Ilm Education Center
Nadja Naciye Elgin	Dialog Forum, næstformand
Zeki Köse	Muslimernes Fællesråd, medlem af KMS-styregruppen
Zainab Ali Zada	Imam Ali Islamisk Center, lærer
Entesar Hafath	Imam Ali Islamisk Center, lærer
Kaseem Rachid	Moske Åbenrå, imam

ANDRE DELTAGERE

Preben Bertelsen	Oplægsholder, professor i psykologi ved Århus Universitet
Aydin Soei	Oplægsholder, journalist og forfatter
Hans Raun Iversen	Oplægsholder, lektor ved Københavns Universitet
Malene Fenger-Grøndahl	Leder af paneldebat, journalist og forfatter
Kåre Schelde Christensen	Ex-officio Folkekirke og Religionsmøde, generalsekretær
Mogens S. Mogensen	Ex-officio Folkekirke og Religionsmøde, sekretær for KMS
Jarl Ørskov Christensen	Ex-officio Folkekirke og Religionsmøde, netværkskonsulent
Ida Louise V. Nielsen	Ex-officio Folkekirke og Religionsmøde, kommunikationsmedarbejder
Jens Aalling Skønager	Teologistuderende
Charlotte Trier	Praktikant hos Folkekirke og Religionsmøde
Kenneth Koustrup	Fotograf

PROGRAM FOR KONFERENCEN

Lørdag d. 7. november 2015, 9.30-17.00

VELKOMST OG ÅBNING AF KONFERENCEN v. imam Sayed M. M. Khademi og biskop Peter Skov-Jakobsen

LÆSNING/RECITATION AF BIBELN OG KORANEN ved hhv. Rebecca Steinvig og Sedat Aydinli

VELKOMST OG INTRODUKTION TIL KONFERENCEN v. formandsskabet for Kristent-Muslimsk Samtaleforum: Michael Krogstrup Nissen og Cömert Küçükakin

OPLÆG OM "UNGES IDENTITETSDANNELSE I RELATION TIL RELIGION OG SAMFUND - UDFORDRINGER OG PROBLEMER" v. Preben Bertelsen, professor i samfunds- og personlighedspsykologi ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet.

DIALOG I GRUPPER, PLENUM, PANELER MV. under ledelse af Malene Fenger-Grøndahl

BØN OG ANDAGT

OPLÆG OM "RADIKALISERING AF UNGE – MEDBORGERSKAB OG MODBORGERSKAB" v. Aydin Soei, BA i journalistik og er cand. public. i sociologi og medborgerskab

DIALOG I GRUPPER, PLENUM, PANELER MV. under ledelse af Malene Fenger-Grøndahl

ORIENTERING OM ETABLERINGEN AF EN MA-uddannelse i Islamisk Teologi og Praxis ved Københavns Universitet, v. lektor Hans Raun Iversen, Teologisk Fakultet, Københavns Universitet.

DE NÆSTE SKRIDT I KRISTENT-MUSLIMSK SAMTALEFORUM

- Opsamling på konferencen v. biskop Steen Skov og Nadja Naciye Elgin, næstformand i Dialog Forum
- Ny styregruppe for KMS

AFSLUTNING v. Michael Krogstrup Nissen, formand for Kristent-Muslimsk Samtaleforum

VELKOMST OG ÅBNING AF KONFERENCEN

AF SAYED M. M. KHADEMI

Imam ved Imam Ali Moskeen

Kære allesammen. Guds fred og barmhjertighed være med Jer alle,

Rigtig hjertelig velkommen. Først og fremmest vil jeg takke KMS' styregruppe, som ihærdigt har stået for planlægningen af konferencen og sørget for, at arrangementet kunne blive til. Det er mig en stor glæde og med stolthed, at den første konference, der bliver holdt i denne moske, er en konference, der samler kristne og muslimer i dialog.

Mine damer og herrer,

I det sidste århundrede har menneskeheden lidt et åndeligt og moralsk nederlag. Nederlaget og tilbagefaldet blev til på trods af den videnskabelige evolution. Som eksempler kan man pege på 1. og 2. verdenskrig, besættelsen af Palæstina og de millioner ofre, som disse hændelser var og er skyld i. Folk blev trætte af krig, materialisme, undertrykkelse, uvidenhed, fanatisme og diktatur. Desuden har det globale nederlag af marxismens politiske og økonomiske mål forårsaget, at det nye århundrede førte til en stigning af åndelighed og tilbagevending mod Skaberen. I den forbindelse er behovet for dialog og samarbejde mellem forskellige religioner uundværlig, da dialog i sin frie form vil gavne alle og forhindre mennesket i at drukne i sine overbevisninger. Gud siger i den hellige Koran, at religiøs mangfoldighed er Guds vilje, og ingen kan eller må ændre det, og skabe en ny situation, hvor folk er tilhængere af én religiøs retning. Dette kan tydeligt fortolkes i Sura Hud (11) vers 118: "Og hvis din Herre havde villet, kunne Han have gjort menneskene til ét fællesskab. Men de vil altid være uenige."

Og i Sura Al-Maidah (5) vers 48:

"(...) For hver og en af jer har vi sat en retning og en vej. Hvis Gud havde villet, havde Han gjort jer til ét fællesskab; men Han vil sætte jer på prøve gennem det, som Han har givet jer. I skal derfor stræbe efter at komme først med det gode! Til Gud vender I alle tilbage. Da vil Han underrette jer om det, hvorom I var uenige." Og i Sura Hajj (22) vers 67: "For ethvert fællesskab har vi fastsat et ritual, som de overholder; så de skal ikke strides med dig om sagen! Kald til din Herre! Du følger en ret vej."

Den koranske indsigt giver et klart og fejlfrit billede af religiøs mangfoldighed og understreger troværdighed, nytteværdi og legitimitet af andre religiøse veje, da religion er kernen i religiøs pluralisme. Derfor kan der dannes en væsentlig og frugtbar interreligiøs dialog.

Brødre og søstre,

Det er nødvendigt at nævne nogle vigtige betingelser, som bør betragtes som grundlag og er en central del for dialogen mellem islam og andre religioner:

1. Undgå og afstå fra at forelægge falske forestillinger om hinanden samtidig med, at man giver hinanden lov til at præsentere sin religiøse overbevisning. Både islam og kristendommen er plaget af forskellige meninger og tankegange, som hævder, at deres religion er den rette og egentlige religion. Kristne, især vesterlændinge, præsenterer måske al-Qaeda og Islamisk Stat som værende et reelt billede af islam, og det er en store fejl. Muslimer kan måske også fortolke korstogene som fjendtlighed over for islam, hvilket også er en fejl.

Kære deltagere,

Vi skal være opmærksomme på, at når vi betragter andre religiøse retninger, ignorerer vi det faktum at i enhver religion, findes der mange mennesker, der kalder sig troende, men som reelt ikke er det, og hverken følger eller efterlever deres religions skrifter. Det er derfor vigtigt for en gavnlig og frugtbar dialog først og fremmest at undgå at fejlfortolke, ydmyge eller svække hinanden. Det er ikke så nemt som sagt, og nogle af os, trods vores bedste intentioner, misfortolker hinandens trosretning. Eksempelvis fortolker og kritiserer kristne islam i overensstemmelse med deres egne skabeloner og religiøse traditioner, som de er vant til. Konstruktiv kritik og fortolkning er naturligvis tilladt og acceptabelt i interreligiøs dialog, men er hverken det første eller andet trin i dialogen. Det første trin er forståelse. Forståelse for hinandens trosretning går forud for kritik og alt andet. I forsøget og bestræbelsen på at forstå de andre religiøse traditioner, skal man se i dybden og ikke nøjes med den overfladiske opfattelse af andres tro. Og ved denne dybe indsigt kan en fuldstændig forståelse af andre religioner opnås. Resultatet af en sådan bestræbelse er ikke kun at forstå andre religioner men hjælper også med bedre at forstå sin egen religion.

2. Vi skal være i stand til at kritisere os selv og vores egne trosfæller. Den anden betingelse, som, jeg tror, er afgørende for en ægte dialog, er, at man forud for at kritisere andre bør kritisere sig selv og sine egne trosfæller. Jesus siger i Mattæus 7: 3: "Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men er uvidende om bjælken i dit eget øje?" Vi er alle bekendte med de snigende former for hykleri, der enten præsenterer sig i kendte skikkelser eller i nogle af de folk, som vi til dagligt arbejder med. Vi kan også af og til finde hykleri i os selv. Nogle gange fører vi samtaler, hvor vi fremhæver det bedste i vores overbevisning og det værste i andres overbevisninger. Disse samtaler og gerninger er hykleriske og glæder ikke vores Gud. Den anden betingelse er derfor en invitation til ydmyghed og ærlighed. Vi skal først og fremmest møde hinanden som fejlbarlige mennesker. Vi deler en fælles menneskelig natur, og hvis vi er ærlige overfor os selv, hævder vi ikke nogen moralsk overlegenhed over hinanden.

Hvis kristne og muslimer skal kunne gå hånd i hånd, have gensidig forståelse og komme tættere på hinanden i et sekulariseret samfund, hvor begge religioner eksisterer, skal vi tage vores samarbejde meget seriøst.

SAYED M. M. KHADEMI, IMAM —

Vi må ikke blive fristet til at anklage og beskyldte andre og lovprise os selv. Hvis vi med en ærlig og oprigtig dialog vil være Gud ærbødige, skal vi måle vores trosretning med den samme nøjagtige målestok, som vi måler andres trosretning.

3. Vi skal være i stand til at spørge og lytte til svarene. For det tredje: Vi er nødt til at stille reelle spørgsmål, og så må vi lytte til svarene. Ofte stiller vi ligegyldige spørgsmål. Selv de gange hvor man stiller oprigtige spørgsmål, er der desværre en stor sandsynlighed for misforståelse og forkert opfattelse. Dette skyldes primært brugen af fælles betegnelser i de to trosretninger såsom: "Profeten", "åbenbaring" og "bede", og da vi tit kun kender betydningen af begreberne i vores egen trosretning, skaber det misforståelser.

4. Vi skal være villige til at møde hinanden med god tro og godt sind. Den sidste betingelse er, at vi aldrig kan opnå et hæderligt fælleskab, medmindre vi har velvilje og godt sind i mødet med hinanden. I den hellige Koran, Sura Baqarah (2) vers 113 og 114, bliver religiøs monopolisme uden nogen tvetydighed fordømt. Det bliver fordømt og sammenlignet med profet Mohammads tid (Fvmh), hvor mange daværende jøder og kristne mente, at de havde en pagt med Gud og var højere stillet end andre mennesker, og at de var "venner af Gud med udelukkelse af andre mennesker". Ifølge Koranen er religiøs pluralisme således ikke begrænset til accept og erkendelse af andre trossamfund men omfatter også deres åndelige tilbedelse og vejen til frelse. Det faktum, at Koranen tager udgangspunkt i tidligere profeters liv og historie og samler det under et, er nok det vigtigste bevis på, at der er tale om et fælles tro for alle. Alle profeter kom med de samme budskaber, men de blev prædikeret i overensstemmelse med folks forskellige opfattelser i de forskellige tidsaldre, profeterne blev sendt i. Dybest set kom alle profeterne for at minde folk om Gud og om at dyrke ham, hvilket verificeres i Sura Jonas (10) vers 47: "Ethvert fællesskab har en budbringer. Når deres budbringer kommer, vil der blive truffet afgørelse imellem dem med retfærdighed. De vil ikke blive gjort uret."

Mine damer og herrer,

Til slut vil jeg pege på nogle vigtige punkter:

1. Hvis kristne og muslimer skal kunne gå hånd i hånd, have gensidig forståelse og komme tættere på hinanden i et sekulariseret samfund, hvor begge religioner eksisterer, skal vi tage vores samarbejde meget seriøst.
2. Problemer inden for miljø, familieliv, samfundssikkerhed og mange andre humanitære og moralske emner, som er af væsentlig betydning i alle religioner skal diskuteres oftere. På den måde opnår vi en fælles forståelse og enighed om disse vigtige emner.
3. Hvis hvert trossamfund i et mangfoldigt samfund prøver at forkynde om sin egen trosretning, bliver det nok svært. Men hvis troen bliver formidlet med udgangspunkt i fælles punkter, som er acceptable for alle, medfører det et bedre sammenhold og en fælles forståelse. Man

kan derefter invitere til Skaberen; og på den måde opnås fred og venskab mellem alle mennesker og inden for alle trosretninger. Og på den måde kan fred og venskab mellem alle mennesker og inden for alle trosretninger opnås.

4. For at opnå fred og venskab i vores samfund skal vi gøre en større indsats og sørge for kontinuerlig dialog og kommunikation. For at opnå dette mål og kunne levere budskabet om fred og venskab til alle mennesker, skal vi bruge alle de ressourcer, som vi har til rådighed. Såsom korrekt og løbende brug af radio, TV og sociale medier.

Mine damer og herrer,

Jeg byder Jer endnu en gang hjertelig velkommen og ser frem til, at dette møde bliver en god oplevelse for alle deltagere.

**AF BISKOP PETER SKOV-
JAKOBSEN**

Københavns Stift

VELKOMST

Gode venner,

Fred være med jer!

Hjertelig tillykke med den nye moske for Shia-muslimer her i København. Det glæder mig oprigtigt, at I har fået et smukt hus at have hjemme i. Det glæder mig, at I nu også kan vise omverdenen en vigtig del af jeres tradition.

Det er vigtigt at man kan ranke ryggen og være stolt ved sit eget, og at man derfor også føler, at man bidrager med noget væsentligt og vigtigt til et nutidigt Danmark.

Verden har brug for mange huse for mennesker, der beder. Vi har brug for huse, der emmer af Guds fred, og som på den måde er med til at sende verden i retning af fordragelighed og vilje til fred.

Det er et vigtigt signal, I påtager jer: Nemlig at være helt og fuldt til stede i det danske samfund. Vi er heldige at bo i et samfund, hvor den indbyrdes respekt er i højsædet. Her hos os har vi en lang tradition for, at minoriteter ikke skal trynes men lyttes til.

Det har vi ikke altid været så gode til i de forgangne år, men vi må se ad at blive bedre til den kunst at vise minoriteterne agtelse.

Jesus fra Nazareth gik aldrig forbi noget menneske uden at stoppe op. Han havde en forståelse for menneskene, som lige siden har hængt ved hans tilhængere.

Kærligheden overvinder mange skrækvisioner. Jesus lærte menneskene, at kærligheden lægger fordommene ned og får menneskene til at lytte til Gud.

Der skal bæres håb frem i verden. Det troende menneske har dette som sin fornemmeste opgave: At bære håb frem for at verden må blive en ny jord, hvor dumhed, vrede og løgn modsiges hele tiden. Vi lever i et samfund, hvor vi hele tiden må forholde os til en kritik udefra.

Det skal man ikke være bange for. Man skal tage muligheden op for at forsvare sig.

Vi, der er troende, har en stor opgave i den moderne sekularitet hele tiden at slå til lyds for, at vi godt ved, at religion indeholder et voldspotentiale, men at vi vil gøre alt for at fjerne det potentiale.

Vi vil blive ved med at tale med hinanden om agtelsen for mennesket, og på den måde vil vi und-

Vi, der er troende, har en stor opgave i den moderne sekularitet hele tiden at slå til lyds for, at vi godt ved, at religion indeholder et voldspotentiale, men at vi vil gøre alt for at fjerne det potentiale.

PETER SKOV-JAKOBSEN, BISKOP —

gå, at mennesker vækker vrede mod de anderledes troende.

Vi vil gøre det klart, at den der griber til vold bestemt ikke gør det i Guds navn, men i sit eget navn.

Vi tager hul på en dag, hvor vi skal tale om ekstremisme og om radikalisering. Er der nogen, der ved, at verden kan blive radikaliseret, så er det den vestlige europæer. I Europa har vi gennemlevet forfærdelige modsætningsforhold. Det 20. århundrede var fyldt med disse modsætningsforhold, og det værste endte i masse mordet på den europæiske jødiske befolkning. Det er et sår i vores kultur - et åbent sår.

Vi har lært at onskaben kan løbe af med mennesket og gøre os blinde for menneskelighed.

I den moderne verden skal religioner og religiøse traditioner være i relation med hinanden. Vi skal være med til at lægge fordomme ned om dem, der tror anderledes. Vi skal være med til at fremme livet og forståelsen.

Religionerne skal også tage det på sig at tale om, hvordan demokratiet skal udfolde sig i fremtiden. Vi kan sige noget om, hvad det vil sige at være en god medborger. Den gode medborger er hverken bange for kritikken eller diskussionen. Frisindet tilstår vi hinanden at fortælle om det, der er vores hjerte nært.

Måtte dagen blive oplysende - og måtte dagen give os modet til at se ekstremismen i vores egne rækker og ikke bare de andres ekstremisme. Måtte det lykkes at overvinde modviljen mod de andre med højt humør og med humor.

Endnu engang: Hjertelig tak til moskeen for at I ville lægge hus til. Tak fordi jeres gæstfrihed overmander os, og fordi I får os til at føle os velkomne.

Måtte Gud velsigne dette hus og alle andre steder hvor mennesker beder for freden, for menneskenes måde at søge sammen i fællesskab.

VELKOMST VED FORMANDSSKABET FOR KMS

Formand Michael Krogstrup Nissen og næstformand Cömert Küçükakin bød velkommen til dette års KMS-konference, som er den tiende, der afholdes.

Temaet for dette års lederkonference i Kristent-Muslimsk Samtaleforum er "Unge identitetsdannelse - medborgerskab og modborgerskab". Det er et emne, som er blevet meget aktuelt pga. den radikaliserings, som vi har oplevet både i Danmark og vore nabolande. På konferencen vil vi drøfte, hvilke udfordringer, det stiller kirke og moske overfor, og hvad vi kan gøre for at bidrage til en forebyggelse af radikaliserings.

UNGES IDENTITETSDANNELSE I RELATION TIL RELIGION OG SAMFUND

AF PREBEN BERTELSEN

Professor i samfunds- og personlighedspsykologi ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet

Referat ved udgiver.

Jeg har baggrund i to lidt forskellige ting i Aarhus, som alligevel hænger sammen. Dels arbejder jeg med unge, som er ved at miste grebet om tilværelsen, og som er i det socialpsykiatriske. Dels har jeg siden 2012 været en del af den såkaldte Aarhus-model. Modellen omfatter tidlig forebyggelse mod radikalisering hos unge, som endnu ikke udgør en sikkerhedstrussel, men som potentielt kan blive det, hvis deres radikaliseringsproces løber i en voldelig retning. Derudover omfatter modellen også et exit-program for radikaliserede unge, der har intention og kapacitet til at udføre politiske og/eller religiøst motiverede voldelige handlinger, men som ønsker at forlade disse miljøer. Jeg har i arbejdet med Aarhus-modellen trænet i den metodiske brug og har haft samtaler med unge, som kommer hjem fra kamphandlinger eller humanitære handlinger.

Jeg vil gerne tage udgangspunkt i tre udfordringer: 1. Den umiddelbare udfordring (politisk filosofi), 2. Den forholdsvis lette udfordring (psykologi) og 3. Den svære udfordring (psykologi og religion i dialog).

Vi tager ved Aarhus-modellen udgangspunkt i, at vi gerne vil møde de her unge og prøver at finde ud af, hvad de søger efter. I tilværelsespsykologiens optik så siger vi, at de ikke søger efter noget andet, end vi alle sammen gør: At få hånd om en god nok tilværelse. Jeg betoner "god nok", fordi det faktisk hjælper mange unge, især i disse præstationstidsaldre, at kunne sige, at en "god nok tilværelse" også er tilstrækkelig.

For at have et "godt nok" greb om tilværelsen, skal der være et flow: En overensstemmelse mellem tilværelsesopgaver og tilværelseskompetencer. Jo sværere opgaver vi står overfor, desto mere dannede og udviklede skal vores kompetencer være. Vi er i non-flow, hvis opgavernes sværhedsgrad overstiger kompetencerne. Opgaverne kan være eksistentielle, økonomiske, sociale, i familien, i skolen. Omvendt hvis vi har rigtig mange gode kompetencer, men vi mangler udfordringer, så er vi også i non-flow: Her overstiger kompetencerne opgaveniveauet.

BEGREBER

AKTØR I EGEN OG FÆLLES TILVÆRELSE

FLOW:	Overensstemmelse mellem tilværelsesopgaver og tilværelseskompetencer
AGENCY:	Skillset og mindset
AUTONOMI:	Frihed og retning
AUTENCITET:	Refleksion, integritet og gensidighed

KOMPETENCER

Vi arbejder med tre grupper af kompetencer: 1. "Kompetencen til deltagelse", 2. "Kompetencen til at realitetsafstemme", og 3. "Kompetencen til at sætte sig ind i andres perspektiv".

Den første gruppe "kompetencen til deltagelse" handler om at kunne deltage i opbyggelsen, vedligeholdelsen og udviklingen af vores egen og fælles tilværelse. Det gælder både i nære relationer, i job/uddannelse, men også i det prosociale engagement i omgivelserne.

Den næste gruppe "kompetencen til at realitetsafstemme" handler om, at vi skal afstemme måden, vi forsøger at realisere vores deltagelse på. Den skal være afstemt med de forhold, der er i de sociale, kulturelle og samfundsmæssige omgivelser, vi lever i. Men en del unge er nærmest verdensmestre i at stikke små kæppe i hjulet på dem selv ift. de målsætninger, de forsøger at opnå. Den pragmatiske side af sagen er dermed at hjælpe de unge med at finde fornuftige fremgangsmåder. Samtidigt er der en etisk side, som omhandler, at der er en værdimæssig, etisk side af sagen. Vi snakker med dem om, at de skal tænke over deres værdier og målsætninger.

Den tredje gruppe handler om "kompetencen til at sætte sig ind i andres perspektiv". Vi lever blandt andre mennesker og mange andre grupperinger, som kan have hver deres perspektiv. Vi skal også kunne lære at navigere, perspektivere og sætte os ind i hinandens perspektiv. De unge skal kunne tænke, føle og reflektere over, hvad de vil med deres egen tilværelse. Endelig lægger vi vægt på, at der findes overordnede perspektiver på tilværelsen, som ikke bare har at gøre med regler, love og systemer for, hvordan vi bygger forskellige samfund op, men som også har at gøre med forklaringer, diskurser og tro på, hvad der binder en menneskelig tilværelse og et fællesskab sammen.

FLOW OG NON-FLOW

Grundlæggende handler det om, at de unge skal have styrket deres *agency* (handlingskompetence) bestående af *skillset* (kompetencer) og *mindset* (mentalitet). Derudover skal de unge også opleve autonomi, en ydre autonomi i form af frihed til at kunne handle og finde retning. Endelig handler autenticitet om, de skal kunne reflektere over tingene og fremstå med integritet, dvs. stå inde for deres målsætninger for livet. Der skal være en gensidighed i tingene ved, at man er transparent, ærlig og ligefrem på den måde, man møder mennesker på, og man kan regne med det samme i mødet med andre mennesker.

Tilværelsen forløber ikke altid som smurt, der er masser af udfordringer i verden: Krige, naturkatastrofer, personlige tab etc. Og det værste, man kan udsætte mennesket for er eksklusion. Dette kan i høj grad være med til at skabe non-flow i tilværelsen.

Heldigvis, er vi handlende væsner, som kan forsøge at forandre situationen. Det kan gøres på en mere eller mindre radikaliseret måde. Radikalisering er en proces, som også kan være legal f.eks. i form af religiøse fællesskaber. Legal radikalisering, altså ekstremisme i den legale ende af spektret vil jeg definere således: Det er en indadrettet eller udadrettet bestræbelse på ultimativt at (re)konstruere flow i tilværelsen.

Så er der den illegale radikalisering, som er noget vi har kæmpet mod i lang tid. Den handler om et ønske om at opnå forandring og få greb om tilværelsen. Men forskellen mellem den illegale og den legale radikalisering er, at man ved den illegale benytter illegale midler. Dette ses f.eks. ved fænomenet "dying to belong", som beskriver unge, der er faldet helt ud: De hører hverken til i banderne eller i de religiøse miljøer. Banderne vil ikke have dem, for de er for farlige eller mærkelige. Men disse unge vil, som alle andre, gerne være med i fællesskabet og forsøger med alle midler at komme med. Et andet fænomen under den illegale radikalisering er kriminalitet. Hvis flere fænomener kombineres f.eks. ved kriminalitet og multieksklusion, så kaldes det crossovers. Det er et definitionsspørgsmål, om det er terror, men det er i hvert fald voldelige anslag.

Anslag som forårsages uden dybereliggende politisk eller religiøs agenda. De unge oplever, at tilværelseskompetencerne ikke svarer til opgaverne. Men der er mange i verden, som oplever dette, uden at det fører til illegalt radikaliserede mennesker. Der skal noget bestemt til: Et bestemt mindset. Et mindset, hvor social kognition, sociale følelser og sociale motiver er forstyrrede. Hvis disse er forstyrrede, så er der stor fare for, at man bliver illegalt radikaliseret.

DEN UMIDDELBARE POLITISK-RETSLIGE-ETISKE UDFORDRING

En kendsgerning er, at vi lever i et pluralistisk og globaliseret samfund, hvor der er masser af forskellige synspunkter. Den demokratiske tilgang vil her være, at vi fra vores forskellige positioner prøver at møde hinanden og forpligter os på en slags konsensus.

Historien er fuld af masser af gode radikaliserede inputs, som f.eks. da kvinderne fandt på, at de skulle have stemmeret. Historien er fuld af eksempler på, at det er godt at gå i diskussion og finde ud af, hvad der er konstruktivt i de radikaliserede positioner.

Vi kan ikke bare sige: "Så slipper vi tøjlerne, nu kan vi ikke finde ud af mere". Psykologien kan ikke fungere ekskluderende, den skal bygge på at forstå og forklare.

PREBEN BERTELSEN, PROFESSOR —

Når vi er ovre i den illegale radikaliserings, så stiller tingene sig anderledes an fra et politisk, retsligt, etisk synspunkt. Hvis diskussion ikke er nok, så må vi stille krav proportionalt med, hvad vi har med at gøre. Jeg kommer lige fra undervisning i Rigspolitiet, hvor vi taler om "bekymringssamtaler", hvor vi prøver at tale med de helt unge. Det er ikke med bål og brand, men: "Det, du har gang i, er måske ikke så smart". Vores mentorindsats går ud på, at vi gerne vil have flyttet den illegale radikaliserings over i den legale radikaliserings: "Du skal beholde din politiske indignation, for den er der af gode grunde. Du skal beholde din religiøse opfattelse af, hvad det gode liv er. Men lad os gå i diskussion om de forskellige perspektiver". Vi skal acceptere, at de også sidder med en tankegang om det gode liv, som kan være meget forskellig fra vores.

DEN FORHOLDSVIS LETTE PSYKOLOGISKE UDFORDRING

Jeg møder unge mennesker, som er forstyrrede, fordi de har skillset og mindset, som er underudviklede. Disse forstyrrelser udmønter sig i, at de har et forvrænget tilværelsesbillede. De kan også have et gudsbillede, som mere stammer fra forstyrrelser end fra andre sider. Set fra et psykologisk udgangspunkt så har vi behandlinger og gode traditioner for, hvordan vi skal gribe de her ting an. Ud fra en tilværelsespsykologisk optik, så drejer det sig om, at vi skal styrke deres tilværelseskompetencer, så de matcher de tilværelsesopgaver, som de står overfor. Vi skal give dem empowerment.

DEN SVÆRE RELIGIØSE UDFORDRING

Hvis det psykologiske projekt skal være kompatibelt med religiøse projekter, så er der forudsætninger, som skal gøre sig gældende. Nu taler jeg som psykolog til unge, religiøse mennesker. At den grundlæggende tilværelsesopgave ses som en bevægelse ad Guds veje til det rette eller gode. Men også at mennesket er frit villende aktører, der har til opgave selvreflekterende eller selvkritisk at bygge vej til Gud. Det er muligvis ikke en fordring, der ligger i religionen, men det er måden, hvorpå psykologi umiddelbart vil møde religionen.

Men sådan spiller det ikke for alle; der vil være nogen som siger: "Mennesker skal ikke finde vej til Gud, mennesket skal adlyde og følge den vej, som det er anvist". Selv konsensustænkningen er blasfemi, fordi der lægges op til, at mennesket kan gøre, som det vil. Derfor anses vestlig psykologi også for at være et no go, fordi det er baseret på agency og autonomi. Hvis vi mødes med disse mennesker, så kan vi vælge at sige: "Så stopper samtalen her, så slår vi til på en anden måde, så må vi indkapsle jer". Det er det, man griber til i verden måske med mindre succes. Den psykologi, som jeg repræsenterer, kan ikke gøre det samme. Vi kan ikke bare sige: "Så slipper vi tøjlerne, nu kan vi ikke finde ud af mere". Psykologien kan ikke fungere ekskluderende, den skal bygge på at forstå og forklare.

PANELDEBAT

Referat ved udgiver.

Efter Preben Bertelsens oplæg blev der afholdt to paneldebatter, hvor der i hver debat var to kristne og to muslimer. Paneldebatterne blev ledet af journalist og forfatter Malene Fenger-Grøndahl, som stillede spørgsmålet: "Hvordan kan kirken og moskeen bidrage til de unges dannelse?"

MORTEN HOUGAARD SØRENSEN (KRISTENDOMSKONSULENT HOS KFUM OG KFUK):

Jeg er normalt præst og konsulent i det kristne foreningsliv. Vi har lige nu en aktivitet i Herning, et kristent værested for børn, hvor der pludselig kommer muslimske unge. Vi har et ideal om kristent lederskab, som nu må retænkes. Vi må være åbne. Det er en helt ny dagsorden i KFUM og KFUK. Jeg tror faktisk, det har noget at gøre med flow-tankegangen ift. Preben Bertelsens oplæg, en afklarethed. Vi må have fokus på, hvordan man er mere bevidst om sit eget religiøse ståsted. Man skal have en stærk identitet for at være åben.

CÖMERT KÜCÜKAKIN (SKOLELEDER):

Jeg er til daglig skoleleder på en friskole i Valby. Radikalisering er desværre noget, vi ser mere og mere i samfundet. Jeg mener, at alle de gode kræfter skal sættes ind mod det, mod radikalisering. Derfor mener jeg, at der skal laves en målrettet indsats, som har samfundsrelevante temaer på dagsordenen. Jeg kan nævne et eksempel fra min egen skole. En elev sagde: "Er det ikke haram at stemme? Det er der nogen, der siger, der hvor jeg bor", vi måtte undervise de her børn om, at det at stemme er tilladt i islam. Så uddannelse er absolut nødvendig.

MIA RAHR JACOBSEN (GADE- OG UNGDOMSPRÆST):

Jeg møder de unge i tirsdagskirken. De unge er i høj grad i gang med projektet "identitetsdannende arbejde". Det vil de gerne have hjælp til. De befinder sig inden for den legale radikalisering. De leder efter ret faste svar, men lytter også, hvis man siger: "Man kunne også mene noget andet". Jeg står for interreligiøs fællesspisning. Grundlaget er, at det ikke skal være debat men samtale. Vi kan lære af hinanden, når vi er sammen.

ABDUL WAHID PEDERSEN (IMAM):

Det handler om identitetsdannelse og om retten til ikke at have endegyldige svar. Da jeg var ung, troede jeg, at jeg vidste det hele. Den holdning oplever jeg stadig blandt unge mennesker, som åbenbart er noget, der hører ungdommen til. Man vil gerne have, at religion er ligesom matematik, hvor der er ét spørgsmål og ét svar. Det, vi kan tilbyde i de religiøse miljøer, er, at man skal bruge sin hjerne og ræsonnere. Vi finder også tit dem fra de radikale miljøer, som siger: "Vi har i denne gruppe svaret, og alle andre svar er i virkeligheden forkerte". Denne forståelse må der gøres op med. Vi må have rummelighed og forstå, hvorfor de unge har denne holdning. Mange gange er skræmsikkerheden udtryk for usikkerhed. Vi må italesætte og håndtere det, så vi trækker dem i den rigtige retning. Vi skal ikke være bange for at tage fat om nældens rod, når den er der.

Efter den første paneldebat blev deltagerne på konferencen inddelt i summegrupper, hvor de skulle finde frem til enten ét forslag, ét spørgsmål eller én kommentar til konferencens tema. I det følgende fremføres, hvad grupperne nåede frem til.

I debatten påpegede en af grupperne, at mange muslimske unge ikke har deres forældres "rene" kultur, men er en blanding af flere kulturer og flere religioner. De unge får dermed ikke nødvendigvis religionen med hjemmefra, men surfer i stedet fra den ene til den anden moske, eller finder oplysninger på nettet, hvor de kan komme i kontakt med radikale grupper. Det ville derfor være positivt at møde unge fra andre grupper, som kunne udfordre denne tankegang.

En anden gruppe understregede, at unge med en dobbelt identitet søger svar i det teologiske, og derfor må den teologiske diskurs være stærk og saglig. De religiøse ledere må på banen for at kunne give de unge muslimer svar på deres spørgsmål til religiøse tekster. Det er vigtigt at undgå, at religion medfører, at mennesker bliver marginaliseret. Kriminalitet skal ikke retfærdiggøres, men man skal passe på ikke at skubbe folk ud, så snart de har et religiøst verdensbillede.

En tredje gruppe stillede spørgsmålet, hvordan radikaliserings kan belyses ud fra et teologisk perspektiv. Her er vi nødt til at se på vores religiøse traditioner: Er der nogle ressourcer, som vi kan få frem i lyset? Inden for kristendommen siges i det dobbelte kærlighedsbud: Du skal elske din næste som dig selv. Dermed pointerede Jesus, at vi ikke har lov til at sætte Gud over næsten. Hvis dette gøres, så risikerer mennesker at blive umenneskelige. Derfor må mennesker være i den spænding imellem kærlighed til Gud og kærlighed til næsten på den anden side. Det er kristendommens teologiske bolværk mod radikaliserings.

En fjerde gruppe påpegede, at det kunne være positivt, hvis man ligesom med konfirmationsundervisningen fik lov til at lave tilsvarende undervisning for unge muslimer. Dermed ville muslimske unge få mulighed for at få viden om deres religion. Dertil blev det responderet fra en kristen deltager, at det ville være oplagt med et parallelt tilbud til konfirmationsundervisningen for muslimer. I folkekirken kunne vi bidrage med viden om lokal organisering og samarbejde med f.eks. kommunerne.

Et nyt panel responderede efterfølgende på summegruppernes indlæg

ISMAIL YALCIN (BYRÅDSMEDLEM):

Med hensyn til fællesskabet, så kommer jeg fra Ikast, hvor vi har et projekt i samarbejde med Ikast kirke "Tro møder tro", som kører for tredje gang. Her forhindres fordomme for de kommende generationer, da muslimer og kristne møder hinanden i deres respektive hjem, kirke og moskeer. Her er der rum for at stille spørgsmål. Sådanne projekter kunne jeg godt tænke mig blev mere udbredt.

MARIANNE CHRISTIANSEN (BISKOP):

Det er oplagt, at tiden til konfirmationsundervisningen havde en parallel i islamisk undervisning for unge. Hvad vi kan gøre i folkekirken er at berede en viden blandt unge mennesker om, at religion og trosforhold er noget, som vi har tilfælles: Vi er fælles om at have et gudsforhold uagtet, at religionerne er forskellige.

NAVEED BAIG (IMAM):

Hvis minoriteter ikke føler deres religion er repræsenteret, så kan det være en bevæggrund til at skabe yderligere radikaliserings. Mange unge på vej mod radikaliserings har et indtryk af, at alle er imod dem - kristendommen og Danmark. Den følelse kan være legitim eller ej, men hvad kan man gøre for at modvirke denne følelse af isolation? Den politiske diskurs i Danmark er heller ikke befordrende, og den stille majoritet skal derfor tage mere ansvar ift. emnet, vi taler om i dag.

MICHAEL TANGSTAD (PRÆST):

Hvis der er et sted, hvor vi har ansvar, så er det at øge indsatsen for at gøre, hvad vi kan for at gennemtvinge en dialog. Hvis jeg læste mig selv som en, der var uden for f.eks. i en klasse, så ville jeg også have behov for, at der var nogen, som så mig ekstra på en positiv måde. Der mener jeg, vi som kirke har et ekstra ansvar.

RADIKALISERING AF UNGE - MEDBORGERSKAB OG MODBORGER- SKAB

AF AYDIN SOEI

BA i journalistik og cand.public i sociologi og medborgerskab. Forfatter af bogen "Vrede unge mænd".

Referat ved udgiver.

Jeg vil tage udgangspunkt i min bog "Vrede unge mænd", hvor jeg beskæftiger mig med unge mænd, primært med indvandrerbaggrund, som bor i udsatte boligområder.

I bogen benytter jeg begrebet *modborgerskab*, som dækker over, at de unge mænd ikke føler sig anerkendte som ligeværdige medborgere. De føler, at der skal betales et ekstra "gebyr" i kampen for at skabe sig et godt liv. Gebyr for hudfarve, bopæl, etnicitet, religion, køn og alder.

Jeg er inspireret af den tyske socialfilosof Axel Honneth ift. hans anerkendelsesbegreb. Hvis du skal opbygge et positivt jeg med selvværd, som har overskud til at vælge det gode liv og agere autonomt, så kræver det anerkendelse inden for tre hovedsfærer.

ANERKENDELSE I TRE HOVEDSFÆRER

Den første sfære handler om, at du skal føle, at du besidder enestående følelsesmæssig værdi for andre mennesker. Når det gælder udsatte mænd i boligområder, så føler de sig anerkendt inden for denne sfære. Derimod føler de sig ikke anerkendt inden for den anden sfære, som handler om følelsen af, at du bliver betragtet som moralsk tilregneligt individ. Noget af det, der fylder rigtig meget, når jeg har interviewet disse unge mænd i alderen 18-25 år.

De siger: "Man føler sig kriminaliseret, når man bor her". Det betyder, at det er sværere at få praktikpladser og sværere at komme ind på diskotekerne. Derfor lyver de unge mænd, ofte fra Nørrebro, om, hvor de bor henne. Men det paradoksale er, at de unge, der mest systematisk lyver for at undslippe de her gebyrer, ofte er dem med flest ressourcer. Dem der netop kan vende synet på ghettoen som et kriminelt arnested. Fra et individperspektiv er det rationel adfærd, men det er med til, at billedet af boligområdet fortsætter. Dem som oftest siger: "Jeg er fra pladsen", "fuck de andre boligområder", det er jo oftest dem, som ikke er ligeså reflekterede, som ikke er kommet videre fra folkeskoletiden. De bryster sig af boligområdet som noget totalt ghetto og gangsteragtigt, som man ser i amerikanske film. Mange af dem jeg har interviewet har sagt til mig:

"Hvis jeg vidste, hvad jeg ved nu, om hvor store konsekvenser det har for en, det har at få pletter på straffeattesten, at skose sin skolegang og ikke komme videre efter skolen, så ville jeg have handlet på en anden måde, da jeg var 13-15 år. Men det, der gav status dengang, var at påtage sig den her gangsteridentitet"

Der er et kæmpestort sammenfald mellem dem, der leger gangstere og bliver kriminelle, og dem der bliver radikaliserede, som vil acceptere vold af ideologiske, religiøse og politiske formål i Danmark.

AYDIN SOEI, FORFATTER —

Den tredje sfære, Honneth ridser op, handler om, at man skal føle, at man bidrager til det solidariske fællesskab. I majoritetsbefolkningen handler det ofte om ens sociale ståsted. Hvis man som menneske ikke får anerkendelse af andre mennesker, så opstår der modborgerskab. Dette går modsat majoritetsbefolkningen på tværs af sociale skel hos etniske minoriteter dvs. på tværs af indkomst- og uddannelsesskel.

I Danmark har vi de sidste 10 år efterhånden fået en etnisk middelklasse, som vokser sig større og større. Og dem, der går forrest i den sociale udvikling ved at tage uddannelse, er de unge kvinder. I min barndom, der talte man om, at kvinderne var dårligt repræsenterede på arbejdsmarkedet ift. mændene. Og hvorvidt dette skyldtes mellemøstlige skikke og normer, som var taget med til Danmark. I dag er den diskussion nærmest forstummet, for hvis man ser på min generation, så har kvinder med indvandrerbaggrund overhalet etnisk danske kvinder ift. andelen, som tager mellemlange til lange uddannelser. De har samtidig en bedre arbejdsmarkedstilknytning end deres brødre og fædre. Og det paradoksale er, at man ofte kan se, at pigerne buldrer derudaf, mens drengene ødelægger det for sig selv gang på gang.

Den store udfordring er derfor, at de tosprogede drenge går i stå efter folkeskoletiden. Der er to grupper skoler, som sakker bagud. Det er skoler i nærheden af udsatte boligområder og skoler i landdistrikterne, hvor mange af de store arbejdspladser er forsvundet. Og det handler om det samme – hvis der er rigtig mange elever fra uddannelsesfremmede hjem, så er risikoen for, at der opstår en negativ klassekammerateffekt og skolekultur meget større.

Tosprogede drenge har overtaget det mønster, man tidligere kunne se ved arbejderklassens børn. Tidligere skabte arbejderklassens drenge en gruppeidentitet, der stod i opposition til skolens boglige værdier. De identificerede sig med, hvad fædrene lavede, og de ekspressive maskulinitetsidealer: Vær stærk, vær god til at slå. Tosprogede drenge i storbyerne har langt hen ad vejen overtaget dette mønster. Det er en stor del af årsagen til, at der er sket den her polarisering mellem kønnene. Vi skal derfor være bekymrede, for oplevelsen af modborgerskab går på tværs af sociale skel. Vi skal være bekymrede for dem, hvor modborgerskab er blevet en permanent tilstand. Hvor det bliver suppleret med en enorm vrede, fordi man føler, verden er imod en. Det afgørende, når vi taler anti-radikalisering, det er at bygge videre på erfaringer, som fungerer f.eks. kriminalpræventiv indsats. Der er et kæmpestort sammenfald mellem dem, der leger gangstere og bliver kriminelle, og dem der bliver radikaliserede, som vil acceptere vold af ideologiske, religiøse og politiske formål i Danmark.

DE UNGE MEDLEMMER AF BROTHAS

Jeg vil fortælle om mit møde med Omar Hussein, der begik terrorangrebene i midten af februar. Det fortæller noget om den subkultur, han er fra. Det siger noget om, at det langt hen ad vejen ikke drejer sig om religion. Det handler om destruktive subkulturer, som de unge selv er med til at fostre i deres boligområder. Jeg mødte Omar Hussein tilbage i efteråret 2011. Det gjorde jeg, fordi en gruppe københavnske socialarbejdere havde besøg af en amerikaner ved navn Rafi Peterson. Han arbejder med exitstrategier i Chicago dvs. at få unge ud af bandekriminalitet i udsatte boligområder. Gadeplansmedarbejderne ville gerne have, at Peterson skulle møde en række Brothas-medlemmer, der stærkt identificerede sig med fortællingen om den sorte, undertrykte mand. Peterson besøgte både Tingbjerg og Mjølnerparken, og fortalte, at sådanne steder ikke blev kaldt ghettoer i USA. Derfor blev han ved med at konfrontere Brothas-medlemmerne om, hvorfor de var med i bander:

"Jeg boede på gaden. Banderne var det eneste, der var i lokalområdet. Du var tvunget til at være med i banderne, det handlede om at få noget at spise. Men her hos jer - selv uden job får I penge. Får I ikke også betaling for uddannelse? Hvorfor er I så medlemmer af bander?"

Dertil svarede Brothas-medlemmerne, at for dem handlede det også om overlevelse. Det var heller ikke muligt for dem at gå frit rundt, fordi der var en bandekonflikt i gang: "Hvis vi går rundt alene, så bliver vi slået ned, så vi er også afhængige af at være med i banden".

Rafi Peterson spurgte så ind til, hvordan Brothas-medlemmerne kunne skyde på andre muslimer, da det jo ikke er tilladt iflg. Koranen. Hertil svarede de: "Amen okay, vi er måske ikke så gode muslimer... Men vi er muslimer. Det er jo, fordi de angriber os, så er vi nødt til det".

Der tales om, at kriminalitet begås af unge med indvandrerbaggrund, og at det handler om islam og mellemøstlig kultur. Men hvis du tager til Iran, hvor jeg er født, så ser du ikke drive by-skyderier. De unge er meget inspireret af USA f.eks. i form af de løse bukser, som benyttes i fængslerne. De føler sig som gangstere med samfundet imod dem, dømt til at blive tabere. Rafi Peterson udtalte derfor: "Hvor er det trist, at I har taget alt det dårligste fra amerikansk kultur, det har jeg det dårligt med. I ligner de unge, jeg arbejder med". Miljøet er blevet mere rå, og en af udfordringerne er, at boligområderne er overrepræsenterede i kriminalitetsstatistikkerne. Men samtidig klarer de unge fra boligområderne sig generelt godt, og langt de fleste kommer videre efter skoletiden.

I midten af 2000 stiftede jeg en forening, som hedder "Ansvarlig Presse", som afholder workshops især på indvanderrige skoler omkring mediernes dækning af etniske minoriteter, og hvordan de unge skal forholde sig kritisk til disse stereotyper. Vi stiftede foreningen, fordi vi gerne ville undgå, at de unge tog disse billeder på sig, som dermed blev til selvopfyldende profetier.

Når vi tager ud, spørger vi: "Hvad tænker I om andengenerationsindvandrere?", og så svarer ni ud af ti med indvandrerbaggrund: "Kriminalitet, hash, ghetto, bandekonflikt og burka".

I realiteten er der kun tre-fire mennesker, som går med burka i Danmark, og der er ofte heller ingen bandemedlemmer i klasserne. Der er omkring 2.000 bandemedlemmer i Danmark iflg. Rigs-politiet, og trefjerdedele er fra HA eller Bandidos. Men de unge tror, at det er mere normalt at være kriminel, og det er en meget stærk, selvopfyldende fortælling. Det er vores fælles ansvar at kæmpe imod denne fortælling. I virkeligheden er det meget mere normalt at blive ingeniør end bandemedlem i de her boligområder, men det er de unge ikke klar over. Man skal derfor sige til de unge: "Du er en mønsterbryder, hvis du bliver bandemedlem". Vi skal have fokus på de unge drenge, når vi snakker kriminalitetsforebyggelse og anti-radikalisering. Mange af disse kommer videre og tager uddannelse, og det tyder på, at lektiehjælp, lommepengeprojekter, foreningsaktivitet har en positiv effekt.

Lige nu går det fremad, men vi er nødt til arbejde med de her selvfortællinger. De unge lytter ikke til lærerne men til storebrorgenerationen. Udfordringen er, at mange fra storebrorgenerationen klarer sig godt, men flytter væk fra boligområdet. Ingeniørerne er ikke synlige på gaden, og det er en udfordring ift. radikaliserings, at de unge i stedet møder dem, der ikke kommer videre og får taget sig en uddannelse.

Generelt kan der ikke siges noget ensidigt om, hvem der begår terrorangreb i Europa. Men i Danmark så er det den gruppe, der leger gangstere. Langt de fleste er opvokset i hjem, hvor man ikke aktivt har praktiseret islam. Derfor er de mere tilbøjelige til at abonnere på en politisk og forvansket version af islam, som de møder den på gaden. Der ved man, at religion og viden derom kan være en buffer mod radikaliserings.

DEBAT MED AYDIN SOEI

SPØRGSMÅL: Sidste PISA-undersøgelse viser, at samtlige børn med ikke-vestlig baggrund ligger langt under gennemsnittet. Den viser også, at tyrkiske børn har de laveste karakterer både for drenge og piger. Hvor har du dine kilder fra?

SVAR: Tallene er fra Danmarks Statistik. Den udvikling, vi ser med flere unge, der læser videre efter folkeskolen, tyder på, at det er på trods af og ikke på grund af folkeskolen. PISA-undersøgelsen viser, at det går ligeså dårligt nu, som det har gjort i mange år. Der er nogle i civilsamfundet, som "rydder op" efter folkeskoletiden ift. at få de unge videre. Der er også flere jobcentre, som er begyndt at sende unge til læseundervisning. Den store udfordring ift. kriminalitetsforebyggelse og følelsen af modborgerskab er: Hvad gør vi med folkeskolen? I Danmark og Sverige klarer eleverne sig dårligt, især de tosprogede drenge. Det hænger bl.a. sammen med, at vi har et opdelt boligmarked. På Nørrebro fravælger mange folkeskolen, hvilket er forstærkende ift. manglende stolthed ved at gå i de lokale skoler. Hvordan får man folk til at vælge den lokale folkeskole? Os, der har ressourcer, bør ikke fravælge de skoler, så ville man kunne gøre noget.

SPØRGSMÅL: Hvis man kigger på radikaliserings, kan det så henføres til Saudi-Arabien med et bestemt tankesæt om islam? Kræver det ikke en politisk ændring og forståelse at se, at vi må agere anderledes og tage afstand?

SVAR: Jeg tror ikke, det er muligt at begrænse informationsflow'et som f.eks. kommer fra Saudi-Arabien, som selvfølgelig har en ideologisk betydning ift. radikaliserings. Men jeg tror i højere grad, vi skal kigge på, hvem der er modtagelige over for sådan et tankesæt. Omar Hussein var ikke ideolog, han var gangster. ISIS rekrutterer sådan nogle som ham, fordi de har en udtryksform, som appellerer til de unge. Omar lærte ikke at være voldelig i Syrien eller i Irak, men i udsatte boligområder i den danske velfærdsstat. Det er jo heller ikke tilfældigt, at han begår terrorangreb og slutter op om ISIS efter, at han bliver smidt ud af Brothas. Det lyder mærkeligt, men hvis han havde været med i Brothas, så ville han ikke have begået terrorangrebene. De her kriminelle bander accepterer ikke angreb på civile. Jeg tror, vi får mere ud af at kigge på, hvem der er modtagelige for radikaliserings.

SPØRGSMÅL: Du talte om, at moskeerne og imamerne kan støtte bekæmpelsen af radikalisering - men hvordan kan vi i kirken understøtte?

SVAR: Når det handler om at bedrive helt konkret socialt arbejde, så er det i mange tilfælde bedre at overlade det til socialarbejdere med knowhow. Folkekirken kan gøre og gør allerede noget ved at markere, at man kan være brun og dansk, muslim og ligeværdig medborger samtidigt. Det lyder banalt, men hvis vi kigger på den politiske debat, så bakkes det kun op af de Radikale og Enhedslisten.

Det muslimske miljø bliver hele tiden bedt om at forholde sig politisk til sager; hver gang der bliver skudt på gaden, så er der en imam, der skal interviewes. Sådan er det ikke, når f.eks. Jønke har begået bandekriminalitet. I kan gøre noget ift. den definitions-kamp om danskhed, danske værdier og religiøs tolerance.

Foto: Kenneth Koustrup

DEBAT

Efter Aydin Soei oplæg inddelte KMS-deltagerne sig i en række forskellige grupper, hvor de diskuterede radikaliserung ud fra emnerne: "Politik", "idræt og det øvrige foreningsliv", "kultur og medier" og "skole og uddannelsesområdet". I nedenstående afsnit fremgår en række pointer fra de forskellige grupper.

Gruppen, som havde valgt "politik", konkluderede, at hvis der i højere grad blev fokuseret på uddannelse, så ville man minimere risikoen for at blive radikaliseret. Samtidigt burde man inddrage arbejdsmarkedet, for hvis man har noget at lave, så kommer man højst sandsynligt ikke i ufore.

Gruppen, som behandlede "idræt og det øvrige foreningsliv", hævdede, at det ville være fint at tænke sammen i stedet for i hver sin religiøse boble. Her ville man kunne lave et netværk på tværs af de forskellige foreninger. Det blev også betonet, at KMS i fremtiden kunne inddrage en række unge, som kunne samles til en ungekonference sideløbende med KMS-konferencen. Dermed kunne de unge involveres.

Gruppen, der havde valgt "skole og uddannelsesområdet", stillede spørgsmålet, hvordan man modvirker eksklusion i skolerne? Muslimske friskoler blomstrer op, fordi børnene her ikke føler sig som et problem, men er på den anden side i fare for at blive isolerede. En måde, hvorpå man kunne dæmme op for problemet ville være vha. venskabsskoler, hvor elever på tværs kunne lære hinanden at kende.

Afslutningsvist vendte debatten tilbage til forslaget om "muslimsk konfirmationsundervisning". Ift. at skabe en muslimsk konfirmationsforberedelse, så handler det bare om at gå i gang. Der er ikke nogen lovgivning, som står i vejen for dette. Der er forhandling om, at der kan tages to timer ud af skoleundervisning med mulighed for anden religiøs undervisning. Hertil blev det kommenteret fra muslimsk side, at der i dag eksisterer et fænomen "Youtube-muslimere". For hvis man ønsker svar, så finder man det på Youtube. Hvis børnene ikke får ordentlig islamundervisning, så finder de selv svarene på nettet. Og det er desværre ofte en radikaliseret form for islam, der findes på Youtube.

ORIENTERING OM MA-UDDANNELSE I ISLAMISK TEOLOGI OG PRAKSIS

VED HANS RAUN, LEKTOR PÅ AFDELING FOR SYSTEMATISK TEOLOGI I KØBENHAVN.

Referat ved udgiver.

I slutningen af dette års KMS-konference holdte Hans Raun oplæg om en række nye kurser i islamisk teologi og praksisformer på Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet 2016-17. Oplægget lå i forlængelse af et tidligere behandlet emne om islamisk, teologisk uddannelse fra KMS-konferencen 2011 "Teologisk uddannelse i Danmark".

Kurserne er formelt set ikke en uddannelse men en række kurser i islamisk teologi og praksisformer, hvorved man kan blive master.

ISLAM STUDERES BÅDE UDEFRA OG INDEFRA:

Islamisk teologi og praksis undersøges på baggrund af den historiske kontekst, den er udviklet i, og samtidigt studeres den eller de aktuelle tolkninger og udfoldelser af islam, som findes blandt muslimer i Europa i dag. Denne dobbelte tilgang til studiet af islam fremmes gennem de medvirkende læreres, herunder gæsteforelæsernes forskellige kompetencer og bredt sammensatte deltagerkreds, der forventes på holdet, jf. nedenfor under "målgrupper" og "kursusbeskrivelser".

FØLGENDE EMNEOMRÅDER BEHANDLES I MASTERUDDANNELSEN:

Sjælesorg i islam; social etik i islam; grundtemaer i Koranen og Bibelen; forkyndelse i islam; islam og imamer i Europa; islams forhold til anderledes troende fra Koranen til i dag; praksis, tro og spiritualitet i islam.

MÅLGRUPPE:

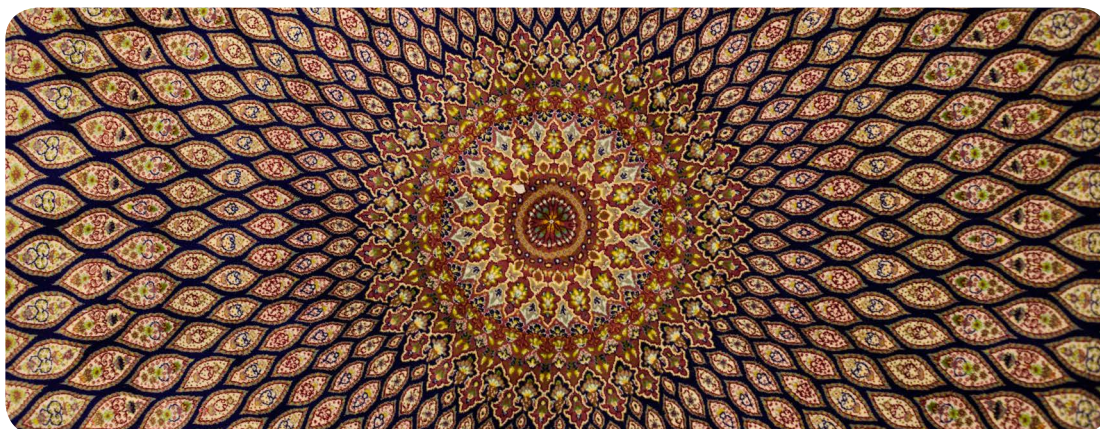
Kurserne henvender sig til teologistuderende og alle andre med interesse for at uddybe deres forståelse af muslimers religiøse identitet og praksis i det danske samfund og dens baggrund i islamisk tradition, f.eks. præster og folk, der arbejder med etniske minoriteter. Samtidig sigter kurserne på studerende med muslimsk baggrund, der ønsker at kvalificere sig inden for åndelig omsorg. Der er ingen tvivl om, at det er vigtigt at have dialogpartnere til eksistentielle spørgsmål. Det starter i skolen, og der skal være troværdige voksne, som kan stå med svar. Derfor handler det også om uddannelse af underviserne på forskellige trin i uddannelsessystemet.

ENKELTKURSER OG FLEKSIBEL MASTERUDDANNELSE:

Kurserne kan tages enkeltvis til 3.000 kr. pr. styk. Kursister, som ønsker at gennemføre en fleksibel masteruddannelse kan vælge tre kurser. Indskrivning som fleksibel masterstuderende forudsætter, at der udarbejdes en individuel uddannelsesplan i samarbejde med Det Teologiske Fakultet. En fleksibel masteruddannelse koster samlet 25.000 kr.

ANVENDELSESSIGTE:

Kurserne og den fleksible masteruddannelse kan anvendes som almindelig videreuddannelse for ansatte i forskellige erhverv. Det forventes, at man ved fremtidige ansættelser ved f.eks. offentlige institutioner vil lægge vægt på, om ansøgerne har taget masteruddannelse i islamisk teologi og praksisformer. Det understreges, at der på kurserne ikke indgår indøvelse i islamiske praksisformer.

OPSAMLING PÅ KONFERENCEN

AF BISKOP STEEN SKOVSGAARD

Lolland-Falsters Stift

Referat ved udgiver.

Tak for ordet. Jeg vil nu runde en spændende dag af. Sayed M. M. Khademi udtrykte det smukt i indledningen, hvori han talte om faren for at drukne i sine egne overbevisninger.

Der er et færøskt ordsprog, som siger: "Den fremmedes øjne ser klart". Den fremmede har en måde at se verdenen på, som måske er klarere, eller som vi kan lære noget af. Husk at se muslimer i sognet som nogle, der kan se klarere, husk at lytte til dem i ordentlighed og respekt. Men husk også viljen til at sige hinanden imod. Det er jo ikke sådan, at vi bare skal tale hinanden efter munden, men vi skal også gå ind i en dialog og møde hinanden i modsigelsen. Det er også der, vi kommer til at se klart.

Preben Bertelsens oplæg var meget smukt og klart. Og han havde en vigtig pointe i betoningen af den lille hverdagseksklusion. Vi skal passe på eksklusion, da det kan være med til at opbygge spændinger. Hvis man ser tilbage på Muhammedkrisen, så kan jeg huske Niels Højlund, som udtalte, at det var en "følelsesmæssig tsunami". Det var to landmasser, kontinentalplader med pres mod hinanden. Med så stort pres på, at der kun skal en lille ting til, så starter tsunamien. Vi skal passe på at presset ikke bliver for stort.

I den forbindelse er der inspiration at hente i Ahmed Akkari's bog: Min afsked med Islamismen. Han er ikke sandhedsvidne om alt, men én ting er vigtigt: Hvad var det, der gjorde, han sagde farvel til islamismen? Han lærte noget om humaniora. Det er den filosofiske tilgang, som mangler. På et tidspunkt blev han interviewet til det amerikanske program "60 minutes", som blev vinklet som en støtte til imamerne. Her beskrev tv-værten Bob Simon: "Man skal lede længe for at finde et land med et bedre omdømme end Danmark. Det er ikke alene hjem for H.C. Andersen. Landet synes også at leve i et af hans eventyr. Indbyggerne er smukke og velstående, jorden er grøn og frodig, og byerne er farverige og pinligt rene". Akkari så det ikke sådan, og måske derfor satte det sig dybt i ham. Det var noget, han selv havde været blind for: At Danmark i mange sammenhænge er et vidunderligt land. Han havde gået rundt med "radikaliserede skyklapper".

Vi skal tage vare på hinanden. Vi skal ikke sikre med vold og magt men sammen skabe det smukke samfund.

AF NADJA NACIYE ELGIN

Næstformand Dialog Forum

I dag oplever jeg en bekræftelse af, hvorfor jeg er med i dialogforum. Der har været ømtålige emner, følelsesmæssige svingninger individuelt og socialt. Men vi har via dialog drejet disse emner konstruktivt.

Jeg synes, det har været berigende at få bekræftet, at det, vi alle sammen søger, er det gode liv. Det gode liv for os selv, for vores børn, for vores medmennesker og hele verdenen. I bund og grund er vi født med det instinkt, at vi vil det godt for os selv og vores medmennesker.

Religion er ikke en negativ faktor men berigende, som gør os til mennesker. Det skaber helhed i vores eksistens. Det skal vi dele med hinanden. Vores religioner, som hver især beriger vores liv på en ekstrem væsentlig måde.

Vi taler om radikalisering som et stort problem, og det drejer sig om den fælles sikkerhed. Det er vigtigt at kunne kalde en spade for en spade. Vi muslimer skal tydeliggøre, at det ikke kan lade sig gøre at være terrorist og muslim på én gang.

Jeg har i dag fået bekræftet, at dialog er vigtigt, og hvor vigtigt det er, at vi afsætter tid til det.

LÆSNING AF BIBLEN

Ved konferencens begyndelse blev der læst op fra Biblen og reciteret fra Koranen.

LÆSNING REBECCA STEINVIG, LEDER AF KONFIRMAND AKTION HOS DANMISSION

MATTHÆUS-EVANGELIET 5,1-6

Da Jesus så skarerne, gik han op på bjerget og satte sig, og hans disciple kom hen til ham. Og han tog til orde og lærte dem:

Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres.

Salige er de, som sørger, for de skal trøstes.

Salige er de sagtmodige, for de skal arve jorden.

Salige er de, som hungrer og tørster efter retfærdigheden, for de skal mættes.

Salige er de barmhjertige, for de skal møde barmhjertighed.

Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud.

Salige er de, som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn.

Salige er de, som forfølges på grund af retfærdighed,
for Himmeriget er deres.

Salige er I, når man på grund af mig håner jer og forfølger jer og lyver jer alt muligt ondt på. Fryd jer og glæd jer, for jeres løn er stor i himlene; således har man også forfulgt profeterne før jer.

I er jordens salt. Men hvis saltet mister sin kraft, hvad skal det så saltes med? Det duer ikke til andet end at smides ud og trampes ned af mennesker.

I er verdens lys. En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules.

Man tænder heller ikke et lys og sætter det under en skæppe, men i en stage, så det lyser for alle i huset.

Således skal jeres lys skinne for mennesker, så de ser jeres gode gerninger og priser jeres fader, som er i himlene.

MATTHÆUS-EVANGELIET 7, 24-29

Derfor: Enhver, som hører disse ord og handler efter dem, skal ligne en klog mand, der har bygget sit hus på klippen.

Og skybruddet kom, og floderne steg, og stormene suste og ramte det hus. Men det faldt ikke, for dets grund var lagt på klippen.

Men enhver, som hører disse ord og ikke handler efter dem, skal ligne en tåbe, der har bygget sit hus på sand.

Og skybruddet kom, og floderne steg, og stormene suste og slog imod det hus. Og det faldt, og dets fald var stort.

RECITATION AF KORANEN

RECITATION SEDAT AYDINLI, IMAM I FREDERIKSSUND

SURAH AL-'IMRAN (113, 114, 115, 199, 200)

113. De er ikke alle på samme måde. Blandt Bogens Folk er der en gruppe, som er retskafne. De reciterer Allahs ord i nattetimerne, og de bøjer sig (for Ham).

114. De tror på Allah og Den yderste Dag; de påbyder det rette og forbyder det urette, og de kappes med hinanden i gode gerninger. Det er dem, der handler retskaffent.

115. Hvad de end gør af gode gerninger, vil det ikke blive dem fornægtet. Allah er alvidende om de gudfrygtige.

119. Sandelig, blandt Bogens Folk er der også dem, som hengivent tror på Allah og på det, som blev åbenbaret for jer, og det, som blev åbenbaret for dem. De bytter ikke Allahs åbenbaringer bort for en ussel pris. For dem er der belønning hos deres Herre. Allah er meget hurtig til at gøre regnskabet op.

200. O I troende! Vær tålmodige, udholdende og forberedte. Frygt Allah, så det må gå jer godt.

KMS-STYREGRUPPEN 2015

Forumets aktiviteter arrangeres af en styregruppe, som blev valgt på sidste års konference. Gruppen, der har stået for dette års konference, bestod af følgende personer:

Formand Michael Krogstrup Nissen (Folkekirke og Religionsmøde)
 Næstformand Cömert Küçükakin (Dialog Forum)
 Anna Stefanie Thür (Danske Kirkers Råd/Den katolske Kirke i Danmark)
 Abdurrazak Sarikaya (Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse)
 Jørgen Degn Bjerrum (Folkekirke og Religionsmøde)
 Zeki Köse(Muslimernes Fællesråd)
 Henrik Abdulhamid Sørensen (Dansk Muslims Union)
 Dorte Hedegaard (Folkekirke og Religionsmøde)
 Katja Madsen (Imam Ali Islamisk Center)
 Jørgen Thaarup (Danske Kirkers Råd)

KMS-STYREGRUPPEN 2016

Medlemmer af KMS-styregruppe udpeges ud fra følgende principper:

5 kristne udpeges således:

2 personer udpeges af Danske Kirkers Råd efter indstilling fra Den katolske Kirke og Frikirkeforum.
 3 personer udpeges af Stiftssamarbejdet "Folkekirke og Religionsmøde".

5 muslimer udpeges/vælges således:

1 person udpeges af Muslimernes Fællesråd (MFR).
 1 person udpeges af Dansk Muslims Union (DMU).
 1 person udpeges af Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse
 1 person udpeges af Imam Ali Islamisk Center
 1 person vælges på lederkonferencen blandt kandidater blandt de muslimske organisationer, som har modtaget en invitation til KMS-konferencen, men som ikke er repræsenteret i ovennævnte organisationer.

Cömert Küçükakin (Dialog Forum) opstillede som eneste kandidat og fortsætter dermed sit arbejde i KMS-styregruppen i 2016.

BASIS FOR KRISTENT-MUSLIMSK SAMTALEFORUM

KMS er et netværk for kristne og muslimske ledere, som er udsprunget af en række årlige konferencer siden 2006.

KMS' formål er at fremme den fælles religionssamtale og værne om og bidrage til udviklingen af det danske samfund som et demokratisk og inkluderende samfund.

KMS' MÅL ER:

- at etablere kommunikationskanaler, netværk og relationer, præget af åbenhed og tillid mellem kristne og muslimske ledere
- at identificere, analysere og bearbejde spændingsfyldte problemstillinger
- at tage initiativer, hvor kristne og muslimer i fællesskab kan bidrage til samfundets positive udvikling

KMS' mål søges opnået gennem forskellige former for samvær, samtale og samarbejde mellem kristne og muslimske ledere såsom fælles arbejdsgrupper, seminarer, konferencer, studierejser, udgivelser, pressemeddelelser mv.

KMS består af ledere fra kristne og muslimske trossamfund, organisationer, foreninger mv. i Danmark, som kan tilslutte sig KMS' formål og mål.

Ved den årlige konference nedsættes en styregruppe, som bl.a. planlægger den kommende konference.

Ved konferencer og andre aktiviteter tilstræbes ligelig deltagelse af kristne og muslimer.

RAPPORTEN ER UDGIVET AF:

Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde
Peter Bangs Vej 1
2000 Frederiksberg
Tlf. 38 38 49 91
www.religionsmoede.dk
mail@religionsmoede.dk

Denne rapport må kun gengives med tydelig kildeangivelse.
Flere eksemplarer kan rekvireres fra Folkekirke og Religionsmødes sekretariat.

ISBN: 978-87-997997-1-8

Rapporten er sammensat og redigeret af:
Kåre Schelde Christensen og Ida Louise Vestergaard Nielsen
Layout: Ida Louise Vestergaard Nielsen
Billeder: Folkekirke og Religionsmøde

FOLKEKIRKE &
RELIGIONSMØDE